

TILLSTÅNDET I FEBRUARI 2003 FÖR EXTERNALISERINGEN AV FÖRSVARSMAKTENS STÖDFUNKTIONER

En central trend i försvarsförvaltningens utveckling är externaliseringen av andra uppgifter än kärnuppgifterna. Inhemska och utländska erfarenheter ger vid handen att man genom att anskaffa tjänsterna från utomstående kan åstadkomma inbesparingar på 15 % - 30 % i jämförelse med service som produceras av den offentliga sektorn själv. För stödfunktionernas del kräver detta att olika alternativa former för organisering utreds och tas i bruk. Målet är en frigörelse från strukturer och funktioner som är tunga, osmidiga och orsakar höga fasta kostnader. Detta förutsätter ett nytt kunnande, som behövs i synnerhet när krav skall ställas på tjänsterna, servicen utvärderas, kostnaderna beräknas, avtalen ingås och konkurrenslagstiftningen tillämpas.

Syftet med revisionen var att klargöra tillståndet i februari 2003 för externaliseringen av försvarsmaktens stödfunktioner. Temat granskades genom en utvärdering av hur de målsättningar förverkligats som angetts i försvarsmaktens principbeslut av den 14.4.2001 och i de order Huvudstaben utfärdat i saken.

Den viktigaste observationen vid revisionen var, att försvarsmaktens partnerskapsprogram framskrider via talrika självständiga pilotprojekt decentraliserade till försvarsområdena och truppförbandsnivån. Den för försvarsministeriet tilltänkta rollen att styra och koordinera partnerskapsprogrammet har förblivit bristfällig. För partnerskapsprogrammet har inte heller anvisats någon instans med ett klart finansieringsansvar. Med undantag för de utmärkta resultat som har uppnåtts i utvecklandet av sanitetsunderhållet, har försvarsförvaltningens partnerskapsprogram som helhet betraktat i och med talrika oavslutade experimentprojekt gjort av med betydande summor utan konkreta resultat.

Partnerskapet innebär en genuin omläggning av verksamhetssätten i fråga om budgetering, penningfördelning och information till personalen. Det behövs en stark gemensam vilja - engagemang. Här är utbildningen för olika uppgifter i nyckelställning.

När partnerskapet eventuellt får större spridning kommer mycket att förändras i försvarsförvaltningens hittillsvarande verksamhetssätt. Förutsedda problem bör lösas. Då kan man planera, tilldela resurser åt och behärska partnerskapets olika behov av planering, beredning, ibruktagning, utbildning och förvaltning och uppgöra en verksamhetsplan som baserar sig på dem. Målet bör vara en hela försvarsförvaltningen omfattande programplan jämte i denna angivna målsättningar.

Försvarsförvaltningens eget utredningsarbete angående möjligheterna till samarbete med det övriga samhället blir klart tidigast i slutet av år 2003. Revisionsverket har gett följande rekommendationer för det fortsatta arbetet med försvarsförvaltningens partnerskapsprogram.

För det första borde de pågående pilotprojekten snabbt få tillgång till de erfarenheter som har erhållits vid de övriga projekten. Före en enhetlig modell för kostnadsberäkning och en enkelt kopierbar modell för partnerskapsavtal har utarbetats borde nya partnerskapsprojekt inte inledas, utan försvarsförvaltningen borde målmedvetet slutföra de påbörjade projekten.

För det andra borde försvarsministeriet tillsammans med Huvudstaben med det snaraste slutföra utvärderingen av partnerskapsprojektets funktionella och ekonomiska inverkningar och fastställa organisationsmodellerna.

För det tredje borde övervägas, huruvida partnerskapsprogrammet kunde behärskas bättre ifall inom Försvarsmakten tillsätts en ansvarsenhet, som till sitt förfogande borde ha tillräckliga resurser och även självständig beslutanderätt.